

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.20.1.2025

Pan
Mariusz Częstkiewicz
Prezes Zarządu
VOICE NET SPÓŁKA AKCYJNA
ul. Migdałowa 86
35-232 Rzeszów

Wystąpienie pokontrolne

P/25/006

**Zapewnienie powszechnego dostępu do internetu
szerokopasmowego w ramach programu
Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy**

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

ul. J.I.Kraszewskiego 8 | 35-016 Rzeszów

Tel. +48 17 780 23 00 | lrz@nik.gov.pl | www.nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

VOICE NET SPÓŁKA AKCYJNA¹, ul. Migdałowa 86, 35-232 Rzeszów, wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem: 0000687915.

Kierownik jednostki kontrolowanej

Mariusz Częstkiewicz, Prezes Zarządu, od 2 lutego 2018 r.

Zakres przedmiotowy kontroli

Realizacja projektu w zakresie budowy lub rozbudowy lub modernizacji sieci w ramach Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy na lata 2021-2027 oraz zrealizowanie i utrzymanie zaplanowanych w projekcie efektów.

Okres objęty kontrolą

Od 1 stycznia 2021 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych w jednostce w dniu 8 grudnia 2025 r. z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli².

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie.

Kontroler

Monika Stręczek, strażnik inspektor kontroli państwowej,
upoważnienie do kontroli nr LRZ/138/2025 z dnia 10 października 2025 r.

(akta kontroli: str. 3 - 11)

¹ Dalej: Beneficjent lub Spółka.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli projekt pn. „Budowa sieci FTTH⁴ na terenie powiatu przemyskiego i miasta Przemysłu”⁵, realizowany w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027⁶ był prowadzony zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie nr FERC.01.01-IP.01-0007/23-00⁷, za wyjątkiem inwestycji dotyczącej punktu adresowego⁸ zlokalizowanego w Przemysłu przy ul. I. Paderewskiego 18A. NIK uznaje ją za działanie niegospodarne i niezgodne z warunkami Umowy. W punkcie tym wystąpiła bariera inwestycyjna, polegająca na braku budynku, którą zgodnie z § 5 ust. 4 Umowy Beneficjent miał obowiązek zgłosić do wyłączenia z zakresu realizowanego Projektu.

Kontrolowany Projekt jest w trakcie realizacji, która przebiega zgodnie z harmonogramem realizacji zadań określonym we wniosku o dofinansowanie⁹ oraz ze zaktualizowanym harmonogramem płatności. Pierwszy kamień milowy, oznaczający założony na 15 % postęp prac, został osiągnięty 31 grudnia 2024 r., zgodnie z warunkami Umowy. Według stanu na 26 września 2025 r. poziom zaawansowania prac obejmujących budowę infrastruktury wyniósł 24,8 %, co pozwala stwierdzić, że realizacja drugiego kamienia milowego, określonego na poziomie 35 % zaawansowania inwestycji, na 31 grudnia 2025 r. jest możliwa do wykonania. W ocenie NIK dotychczasowa realizacja Umowy minimalizuje ryzyko nieosiągnięcia celu głównego, jakim jest budowa założonej sieci do 31 grudnia 2026 r.

NIK zwraca jednak uwagę, że od stycznia 2025 r. trwa proces zatwierdzania Oferty hurtowej określającej ramowe warunki współpracy międzyoperatorskiej w zakresie dostępu hurtowego do sieci FERC wraz z określeniem opłat¹⁰ przez Urząd Komunikacji Elektronicznej¹¹. Proces ten w ocenie NIK nie został dotychczas zakończony w wyniku zaniechania Beneficjenta, który nie podjął skutecznych działań wskazywanych przez UKE. Skutkiem tego, istnieje obecnie ryzyko niedotrzymania obowiązku przedstawienia Instytucji Pośredniczącej¹² zatwierdzonej Oferty hurtowej do czasu wykonania drugiego kamienia milowego tj. do 31 grudnia 2025 r., w szczególności przy uwzględnieniu możliwego terminu¹³ rozstrzygnięcia sprawy przez UKE.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁴ Światłowod do domu.

⁵ Projekt wybrany do dofinansowania ze środków Unii Europejskiej (dalej: UE) w ramach naboru nr FERC.01.01-IP.01-001/23 - Priorytet I, Działanie 1.1 Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego. Dalej: Projekt.

⁶ Dalej: FERC.

⁷ Dalej: Umowa.

⁸ Dalej: PA.

⁹ Załącznik nr 2 do Umowy. Dalej: WoD.

¹⁰ Dokument operatora telekomunikacyjnego określający warunki i ceny korzystania z jego sieci przez innych operatorów, którego treść jest uzgadniana z Prezesem UKE, a następnie publikowana przez tego operatora. Dalej: Oferta hurtowa.

¹¹ Dalej: UKE.

¹² Rolę Instytucji Pośredniczącej dla FERC pełni Centrum Projektów Polska Cyfrowa. Dalej: CPPC lub IP.

¹³ W terminie 3 miesięcy od przedstawionego projektu Oferty hurtowej, zgodnie z pkt 2.2 ppkt 5 Wymagań dla Sieci KPO/FERC, stanowiących załącznik nr 5 do Umowy.

Beneficjent wykonywał działania informacyjno-promocyjne w sposób zgodny z Umową i zasadami promocji projektów Unii Europejskiej¹⁴.

NIK pozytywnie ocenia proces rozliczenia Projektu, który odbywał się przy zastosowaniu zryczałtowanych kosztów objęcia zasięgiem sieci PA określonych w Umowie. Od początku realizacji¹⁵, wybudowano infrastrukturę dla 471 PA (24,8 % wszystkich PA zaplanowanych do realizacji) i rozliczono z tego tytułu środki pochodzące z dotacji UE w wysokości 1 444,1 tys. zł, co stanowi 26,8 % przyznanej w ramach Umowy dotacji. Jednakże, z uwagi na brak zatwierdzonej Oferty hurtowej, wybudowana dotychczas infrastruktura, mimo spełnienia zakładanych w projekcie wymagań technicznych, nie została udostępniona i nie może być efektywnie wykorzystywana przez użytkowników końcowych. W konsekwencji nie można ocenić ani sprawności jej działania, ani efektywności procedur Beneficjenta mających na celu zapewnienie jej bezawaryjnej pracy.

W latach 2024-2025 Beneficjent prawidłowo i terminowo wypełniał obowiązki sprawozdawcze wynikające z przepisów ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych¹⁶. Spółka, zgodnie z art. 29 ust. 2 tej ustawy, przekazała Prezesowi UKE, za pośrednictwem systemu telekomunikacyjnego - Punkt Informacyjny do spraw Telekomunikacji¹⁷, informacje, o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej, o posiadanych publicznych sieciach telekomunikacyjnych, przebiegu światłowodowych linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz posiadanych w postaci elektronicznej informacji o przebiegu innych niż światłowodowe linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu według stanu na 30 czerwca 2024 r. i 30 czerwca 2025 r., oraz informacje o budynkach umożliwiających kolokację, świadczonych usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu, usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych oraz świadczonych usługach telefonicznych według stanu na 31 grudnia 2024 r. Równocześnie Spółka prawidłowo i terminowo realizowała obowiązek sprawozdawczy wobec Ministra Cyfryzacji. Informacje o podmiocie dostarczającym usługę, rodzaju usługi i jej maksymalnej przepustowości, medium transmisyjnym infrastruktury telekomunikacyjnej, danych kontaktowych przedstawiciela podmiotu umożliwiających zamówienie usługi oraz adresie strony internetowej zawierającej ofertę z cennikiem, wymagane zgodnie z art. 29k ust. 1 ww. ustawy, Spółka w toku realizacji Projektu przekazywała¹⁸ za pomocą Systemu Informacyjnego o Dostępie do Usług Stacjonarnego Internetu Szerokopasmowego¹⁹ dokonując aktualizacji danych bądź potwierdzenia ich aktualności.

¹⁴ Dalej: UE.

¹⁵ W ramach zadania nr 1 - Budowa sieci szerokopasmowej.

¹⁶ Dz. U. z 2025 r. poz. 311.

¹⁷ Dalej: PIT.

¹⁸ W każdy piątek, a w przypadku dni ustawowo wolnych od pracy w drugi kolejny dzień roboczy.

¹⁹ Dalej: SIDUSIS.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności.

1. Realizacja projektu "Budowa sieci FTTH na terenie powiatu przemyskiego i miasta Przemyśl" w ramach FERC 2021-2027 oraz zrealizowanie i utrzymanie zaplanowanych w projekcie efektów.

Opis stanu faktycznego

1. 31 stycznia 2024 r. CPPC zawarło Umowę na realizację objętego kontrolą Projektu z firmą VOICE NET SPÓŁKA AKCYJNA, przedsiębiorcą telekomunikacyjnym w rozumieniu art. 2 pkt 27 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne²⁰; wpisanym do prowadzonego przez UKE Rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych²¹. Łączna wartość Projektu²² wyniosła 13 072,3 tys. zł, w tym całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych – 6 746,6 tys. zł, kwota dofinansowania – 5 377,6 tys. zł. Okres realizacji Projektu i okres kwalifikowalności²³ wydatków został określony w Umowie na czas od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2026 r. Spółka, zgodnie z art. 65 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.²⁴, została zobowiązana do zachowania trwałości projektu przez okres 3 lat od daty płatności końcowej²⁵ na rzecz Beneficjenta oraz, stosownie do § 4 ust. 3 Umowy, do zapewnienia aktywnego dostępu hurtowego przez okres 10 lat od dnia zakończenia realizacji Projektu.

Celem Projektu było zapewnienie dostępu do szybkiego, nowoczesnego Internetu światłowodowego o standardzie NGA²⁶ mieszkańcom i przedsiębiorcom powiatu przemyskiego i miasta Przemyśl, którzy do tej pory byli objęci zjawiskiem wykluczenia cyfrowego (inwestycje na zasadach rynkowych były nieopłacalne z uwagi na wysokie koszty w relacji do potencjalnych przychodów). Aby osiągnąć ten cel, zaplanowano budowę sieci światłowodowej o długości ok. 641 km i pięciu nowych węzłów dostępowych oraz udostępnienie usług dla lokali mieszkalnych, przedsiębiorstw oraz operatorów. Ponadto, realizacja Projektu umożliwiająca korzystanie z nowoczesnych usług łączności elektronicznej, miała się przyczynić do osiągnięcia celów

²⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 34, ze zm. Od 10 listopada 2024 r. status przedsiębiorcy komunikacyjnego reguluje ustawa z dnia 12 lipca 2024 r. Prawo Komunikacji Elektronicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1221, ze zm.), vide art. 2 pkt. 40.

²¹ https://rejestr.uke.gov.pl/rejestr_rpt?nr_pt=&nazwa_pt=voice+net+sp%C3%B3%C5%82ka+akcyjna&nip=&kraj=&wojewo_dztwo=&powiat=&gmina=&miejscowosc=&dzialalnosc_sieci=&dzialalnosc_uslugi=&obszar_dzialalnosci=

²² Zgodnie z aktualnym na dzień zakończenia czynności kontrolnych Aneks nr FERC.01.01-IP.01-0007/23-02. Dalej: Aneks nr 2.

²³ Stosownie do § 4 ust. 2 Umowy „W projekcie kwalifikowalne są jedynie prace, które realizowane są w okresie kwalifikowalności wydatków”.

²⁴ Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, ze zm. Dalej: rozporządzenie ogólne.

²⁵ Zgodnie z pkt. 2.6.3 Wytycznych Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, za datę płatności końcowej, uznaje się: a) datę obciążenia rachunku płatniczego instytucji przekazującej środki beneficjentowi w przypadku, gdy w ramach rozliczenia wniosku o płatność końcową beneficjentowi przekazywane są środki, b) datę zatwierdzenia wniosku o płatność końcową – w przypadkach innych niż określone w lit. a.

²⁶ Zgodnie z definicją określoną w § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 16 lutego 2023 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój sieci szerokopasmowych w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (Dz. U. poz. 405, ze zm.), NGA to sieci szerokopasmowe umożliwiające świadczenie usług dostępu do Internetu o przepustowości co najmniej 300 Mb/s w warunkach szczytowego obciążenia sieci oraz podnoszące co najmniej trzykrotnie przepustowość usług względem dostępnych na danym obszarze.

jakościowych takich jak: wyrównanie szans społeczeństwa zamieszkującego obszar Projektu, poprawa jakości życia, rozwój społeczeństwa informacyjnego, poprawa funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozwój lokalnej i regionalnej gospodarki poprzez kształtowanie postaw pro-przedsiębiorczych.

Dla projektu ustalono cztery następujące **wskaźniki produktu**:

1. Dodatkowe lokale mieszkalne dysponujące szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości - wartość docelowa - 2025;
2. Dodatkowe przedsiębiorstwa dysponujące szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości - wartość docelowa – 238;
3. Dodatkowe punkty adresowe dysponujące szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości - wartość docelowa – 1902;
4. Liczba węzłów dostępowych - wartość docelowa – 9;

oraz dwa następujące **wskaźniki rezultatu**:

1. Lokale mieszkalne z abonamentem na szerokopasmowy dostęp do sieci o bardzo wysokiej przepustowości - wartość docelowa – 400;
2. Przedsiębiorstwa z abonamentem na szerokopasmowy dostęp do sieci o bardzo wysokiej przepustowości - wartość docelowa – 45.

Projekt zakładał realizację dwóch zadań²⁷ dotyczących budowy sieci światłowodowej na obszarze powiatu przemyskiego i miasta Przemyśla²⁸ umożliwiającej objęcie zasięgiem 1902 PA²⁹ wyznaczonych jako punkty „podstawowe”, w ramach których znajduje się 2025 lokali mieszkalnych i 238 przedsiębiorstw oraz 70 PA³⁰ oznaczonych jako „inwestycje własne”³¹. W ramach każdego z zadań Wnioskodawca zobowiązany został zrealizować trzy kamienie milowe³², przy czym kamienie milowe zadania nr 2 muszą być realizowane równolegle i proporcjonalnie do kamieni milowych zadania nr 1, a spełnienie tego obowiązku podlega weryfikacji IP na etapie każdego wniosku o płatność³³ składanego po upływie terminu realizacji danego kamienia milowego.

(akta kontroli: str. 12 - 242)

W okresie objętym kontrolą, realizacja projektu przebiegała zgodnie z harmonogramem realizacji zadań określonym w WoD oraz ze zaktualizowanym Harmonogramem płatności³⁴. Pierwszy

²⁷ Zadanie nr 1 - Budowa sieci szerokopasmowej i zadanie nr 2 - Inwestycja własna, zgodnie z § 4 ust. 14 Regulaminu wyboru projektów FERC.01.01-IP.01-001/23 <https://www.gov.pl/attachment/a0af0639-6b3a-43d5-8ce8-d4172b031ae7>, dalej: Regulamin naboru.

²⁸ Nr 5.18.13.62, zgodnie z Listą obszarów konkursowych z maksymalną kwotą dofinansowania dla projektu obejmującego dany obszar ze wskazaniem średniej stawki jednostkowej, stanowiącą załącznik nr 8 do Regulaminu naboru.

²⁹ W ramach zadania nr 1.

³⁰ W ramach zadania nr 2.

³¹ Dalej: IW.

³² Realizacja kamieni milowych powinna przebiegać w następujących terminach i zakresach:

– pierwszy kamień milowy: do dnia 31 grudnia 2024 r. należy wykonać 15 % PA oraz 15 % IW;

– drugi kamień milowy: do dnia 31 grudnia 2025 r. należy zrealizować łącznie (narastająco) 35 % PA oraz 35 % IW;

– trzeci kamień milowy: do dnia 31 grudnia 2026 r. należy zrealizować łącznie (narastająco) 100 % PA oraz 100 % IW.

³³ Dalej: WoP.

³⁴ Załącznik nr 3 do Umowy. W okresie objętym kontrolą Harmonogram płatności był aktualizowany przez beneficjenta i zatwierdzany przez IP ośmiokrotnie.

kamień milowy został osiągnięty 31 grudnia 2024 r.³⁵, szerokopasmowym dostępem do sieci³⁶ zostało objętych łącznie 347 PA (17,6 %), w tym 335 PA (17,6 %) w ramach zadania nr 1 oraz 12 PA (17,1 %) w ramach zadania nr 2.

Działania podjęte na rzecz realizacji Projektu odbywały się w czterech etapach: analityczno-projektowym, formalno-prawnym, wykonawczo-budowlanym oraz dokumentacyjno-odbiorowym.

Długość wybudowanej infrastruktury, zgodnie ze stanem na dzień 26 września 2025 r.³⁷ wyniosła 122 km (19 % planowanej długości sieci), a osiągnięta na ten czas wartość wskaźnika „Dodatkowe PA dysponujące szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości” to 471, co stanowiło 24,8 % wartości docelowej. Beneficjent posiadał³⁸ protokoły odbioru prac od wykonawcy oraz dokumentację powykonawczą potwierdzającą wykonanie inwestycji zgodnie z normami technicznymi i jakościowymi.

Na podstawie przeprowadzonych oględzin ustalono, iż w PA zlokalizowanym w Przemyśle przy ul. I. Paderewskiego 18 A, który w obszarze konkursowym został określony jako obejmujący jeden lokal mieszkalny, nie znajduje się budynek mieszkalny, ani żaden inny. Dalszy opis zawarto w sekcji dotyczącej stwierdzonych nieprawidłowości.

Aktualnie³⁹, łączna liczba PA ujętych w Zadaniu nr 1 wynosi 1834 (w tym 1292 – PA podstawowe, 542 – PA dodatkowe) i jest niższa o 68 (3,6 %) w stosunku do PA wyznaczonych w Umowie. Zmiany wynikają z usunięcia przez CPPC PA zgłoszonych przez innych operatorów jako „objęte zasięgiem” w systemie SIDUSIS oraz zastąpieniu ich PA z list dodatkowych publikowanych na stronie internetowej IP. Do czasu zakończenia kontroli, Beneficjent nie zgłaszał barier inwestycyjnych określonych w zał. nr 7 do Umowy.

W obszarze objętym realizacją projektu usunięto⁴⁰ łącznie 610 podstawowych PA, co stanowi 32 % ogólnej liczby PA określonej w Umowie w ramach Zadania nr 1. Mając na uwadze spełnienie przesłanek⁴¹ uzasadniających pozostawienie części PA, 251⁴², stanowiących 41,1 % ogółem usuniętych PA, zostało przywróconych do realizacji.

Po zakończeniu realizacji Projektu, Beneficjent planuje utrzymać⁴³ wskaźniki produktu i rezultatu poprzez stałe monitorowanie efektów projektu oraz zaangażowanie doświadczonego personelu odpowiedzialnego za eksploatację sieci, a trwałość infrastruktury planuje zapewnić dzięki

³⁵ W ciągu 12 miesięcy od momentu rozpoczęcia realizacji projektu. 31 grudnia 2024 r. Spółka, w Centralnym Systemie Teleinformatycznym 2021 (dalej: CST 2021), złożyła Oświadczenie dotyczące realizacji pierwszego kamienia milowego dla zadania nr 1 i zadania nr 2. Rozliczenie nastąpiło we Wniosku o płatność nr FERC.01.01-IP.01-007/23-003 za okres do 30 stycznia 2025 r., który CPPC zatwierdziło w dniu 10 kwietnia 2025 r.

³⁶ Wybudowana infrastruktura, która technicznie umożliwia świadczenie usługi, ale na obecnym etapie realizacji projektu nie jest przeznaczona do komercyjnego wykorzystania.

³⁷ Data zakończenia okresu rozliczeniowego wskazana w ostatnim sprawozdawczym WoP zatwierdzonym przez IP (nr FERC.01.01-IP.01-0007/23-006).

³⁸ Szczegółowym badaniem objęto 11 PA o łącznej wartości 231 tys. zł tj. 10 % wartości (narastająco) wydatków objętych dofinansowaniem zatwierdzonych przez IP na dzień 14 sierpnia 2025 r.

³⁹ Dane na dzień 23 października 2025 r.

⁴⁰ Dane na dzień 23 października 2025 r.

⁴¹ Zgodnie ze Stanowiskiem CPPC w sprawie kwartalnych wyczernień: <https://www.gov.pl/web/cppc/bazawiedzy-dla-operatorow>.

⁴² Łączna wartość 1 581,5 tys. zł.

⁴³ W okresie trwałości Projektu. Zapewnienie aktywnego dostępu hurtowego przez okres 10 lat od dnia zakończenia realizacji Projektu.

zastosowaniu odpowiednich technologii, regularnym serwisom urządzeń oraz zachowaniu wszystkich nabytych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

(akta kontroli: str. 243 – 272, 290 – 338, 388 -433, 560 - 567)

2. Na dzień zakończenia kontroli, wybudowana dotychczas sieć szerokopasmowa nie została udostępniona i nie jest wykorzystywana przez użytkowników końcowych z uwagi na trwające postępowanie w sprawie oceny Oferty hurtowej, prowadzone zgodnie z postanowieniami Wymagań dla Sieci KPO/FERC⁴⁴, stanowiących załącznik nr 5 do Umowy.

Wniosek do Prezesa UKE o akceptację Oferty hurtowej⁴⁵ Spółka złożyła w dniu 23 stycznia 2025 r. W dniu 31 stycznia 2025 r. UKE wezwał Spółkę do uzupełnienia Wniosku, w szczególności poprzez przedstawienie uzasadnienia kosztowego wraz z materiałami źródłowymi dotyczącymi kar i opłat ujętych w projekcie Oferty hurtowej, uzasadnienia wszystkich postanowień Oferty hurtowej, które są niezgodne, pominięte i/lub wykraczają poza Rekomendacje Prezesa UKE dotyczące dostępu do sieci zrealizowanej w ramach KPO/FERC⁴⁶, sposobu zapewnienia dostępu do portów 10/40/100 GbE⁴⁷, informacji o podmiocie zależnym, który planuje świadczyć usługi detaliczne na sieci powstałej w ramach Projektu, jego cennikach oraz kosztach ponoszonych przez abonentów, szczegółowych kalkulacji dotyczących kosztów wyposażenia dodatkowego, średnich opłat za połączenie sieci, budowę przyłącza FTTH, asysty technicznej, danych sieciowych, prognoz kosztów sieciowych i detalicznych, a także parametrów dotyczących liczby abonentów, długości włókien oraz rocznego wolumenu ruchu.

Zgodnie z pkt 2.2 ppkt 2 Wymagań, Prezes UKE, z uwagi na brak możliwości dokonania oceny Wniosku, poinformował Spółkę, że termin na zgłoszenie uwag, o którym mowa w pkt 2.2 ppkt 5 Wymagań, rozpocznie bieg dopiero po uzupełnieniu wskazanych braków.

Spółka przekazała odpowiedź na powyższe wezwanie w dniu 20 listopada 2025 r.

Prezes Spółki wyjaśnił, że opóźnienie w odpowiedzi na zastrzeżenia UKE w sprawie akceptacji oferty hurtowej wynikało głównie z faktu, że spółka musiała ponownie przeprowadzić analizy kosztowe związane z utrzymaniem sieci. Ponadto poinformował, że w związku z zakończeniem budowy sieci światłowodowej obejmującej blisko 130 tys. abonentów, Spółka odnotowuje bardzo dużą liczbę zamówień i pomimo zwiększenia możliwości realizacyjnych, nadal utrzymują się znaczące zaległości w realizacji zleceń (w kolejce znajduje się ich obecnie kilka tysięcy). Zatem udostępnienie kolejnych odcinków sieci i nowych punktów adresowych dodatkowo zwiększyłoby liczbę oczekujących i wydłużyło czas realizacji.

Stosownie do stanowiska IP z dnia 24 maja 2025 r.⁴⁸, przedstawienie ostatecznie zatwierdzonej Oferty hurtowej będzie wymagane najpóźniej w dacie osiągnięcia drugiego kamienia milowego w Projekcie tj. do 31 grudnia 2025 r.

Do czasu zakończenia kontroli Spółka nie otrzymała akceptacji Oferty hurtowej od Prezesa UKE.

⁴⁴ Dalej: Wymagania

⁴⁵ Dalej: Wniosek.

⁴⁶ <https://bip.uke.gov.pl/informacje-dla-przesiebiorcow/rekomendacje-w-zakresie-dostepu-do-sieci-zrealizowanej-w-ramach-kpoferc,15.html>

⁴⁷ Port Gigabit Ethernet - interfejs użytkownika w CPE - urządzeniu telekomunikacyjnym przeznaczonym do podłączenia bezpośrednio lub pośrednio do zakończeń sieci.

⁴⁸ <https://www.gov.pl/web/cppc/bazawiedzy-dla-operatorow>

3. Na dzień zakończenia kontroli, wybudowana dotychczas sieć szerokopasmowa nie została udostępniona i nie jest wykorzystywana przez użytkowników końcowych.

Do zgłoszenia problemów technicznych występujących w funkcjonowaniu infrastruktury telekomunikacyjnej Spółki wskazano adres e-mail: bok-vn@voice-net.pl.

W wyniku przeprowadzonych w trakcie kontroli oględzin jedenastu PA⁴⁹ oraz dwóch węzłów dostępowych⁵⁰ nie stwierdzono usterek technicznych. Natomiast centralny punkt wymiany ruchu⁵¹ zlokalizowany w Przemyślu, nie został wyposażony w urządzenia aktywne, co uniemożliwia monitorowanie aktywnych elementów szkieletu i dystrybucji sieci tj. połączeń między PWR a urządzeniami OLT⁵² zlokalizowanymi w punktach dystrybucyjnych.

4. Beneficjent, stosownie do obowiązków wynikających z § 20 Umowy, realizował działania informacyjno-promocyjne w szczególności poprzez: oznaczanie znakiem UE i znakiem Funduszy Europejskich⁵³ informacji związanych z realizacją Projektu podawanych do wiadomości publicznej (ulotki), dokumentów oraz materiałów dla osób i podmiotów uczestniczących w Projekcie (pisma do urzędów, dokumentacja powykonawcza, protokoły odbioru prac) oraz urządzeń⁵⁴ powstałych w ramach realizacji Projektu. Na obszarze realizacji projektu umieszczono dwie trwałe tablice informacyjne⁵⁵ podkreślające fakt otrzymania dofinansowania z UE. Krótki opis Projektu umieszczono na oficjalnej stronie internetowej Beneficjenta⁵⁶.

Ponadto, Beneficjent w informacjach przekazanych IP w trakcie weryfikacji WoP oświadczył, że na obszarze realizacji projektu prowadził działania informacyjno-promocyjne mające na celu poinformowanie samorządowców oraz mieszkańców obszarów wykluczonych cyfrowo o realizacji projektu ze środków UE w ramach FERC (spotkania z mieszkańcami i przedstawicielami lokalnych władz, ulotki informacyjne kolportowane wśród mieszkańców, pisma do jednostek samorządu terytorialnego oraz ogłoszenia w parafiach).

5. Rozliczanie Projektu polega na wykazaniu przez Beneficjenta w WoP wykonania kamieni milowych i osiągnięciu wskaźników produktu, określonych w WoD, właściwych do rozliczenia stawki jednostkowej⁵⁷, których wysokość została określona zgodnie z Wyciągiem z metodyki stawek jednostkowych stanowiącym załącznik nr 4 do Umowy. W trakcie realizacji projektu, stawki zostały zwaloryzowane, a ich wysokość została określona w załączniku nr 5 do Aneksu nr 2.

⁴⁹ Dobranych w sposób celowy, zlokalizowanych w miejscowości Przemyśl, Bircza, Maława i Kuźmina.

⁵⁰ Dobranych w sposób celowy, zlokalizowanych w miejscowości Przemyśli i Stara Bircza.

⁵¹ Dalej: PWR.

⁵² Z ang. Optical Line Termination – zakończenie linii optycznej, Urządzenie telekomunikacyjne zlokalizowane w obiekcie operatora telekomunikacyjnego.

⁵³ Dalej: FE.

⁵⁴ Urządzenia (mufy) PA podlegających oględzinom zostały oznaczone znakiem FE oraz UE poprzez umieszczenie na nich naklejek.

⁵⁵ W miejscowości Krasieczyn i Krzywca.

⁵⁶ <https://www.voice-net.pl/sa/ferc>

⁵⁷ Zgodnie z § 1 pkt. 21 Umowy, to wskazany w WoD zryczałtowany koszt objęcia zasięgiem sieci NGA PA w danym obszarze projektowym w zadaniu nr 1 w sposób zgodny z wymaganiami technicznymi określonymi w Wymaganiach.

Zgodnie z § 3 ust. 1 Umowy, pierwszą waloryzacją zostały objęte PA nieobjęte planami pierwszego kamienia milowego.

Do czasu zakończenia kontroli, Beneficjent za pośrednictwem systemu CST2021, złożył sześć⁵⁸ WoP. W ramach Projektu wydatkowano łącznie kwotę 4 579,8 tys. zł, w tym 1 444,1 tys. zł to środki pochodzące z dotacji. Dofinansowanie, zgodnie z § 8 ust. 1 Umowy, IP przekazywała⁵⁹ w ramach zaliczki. Suma dotychczas wypłaconych zaliczek to kwota 3 148,7 tys. zł⁶⁰, z której rozliczono 1 444,1 tys. zł⁶¹, pozostaje do rozliczenia 1 704,6 tys. zł.

IP, na etapie weryfikacji WoP, dla potwierdzenia kwalifikowalności PA wykazanych do rozliczenia jako zrealizowane, dokonywała szczegółowej weryfikacji na próbie PA⁶² na podstawie dokumentów źródłowych tj. protokołów odbioru prac, dokumentacji powykonawczej, projektów wybudowanej sieci w postaci wektorowej SHP⁶³, dokumentacji środków trwałych (w budowie), dokumentacji odbiorowej od właścicieli podbudowy słupowej oraz innych równoważnych dokumentów wskazanych przez Beneficjenta, w tym oświadczeń projektanta o zgłoszeniu do zasobów potwierdzających zakres zrealizowanych prac.

Wydatki rozliczone w WoP⁶⁴ zostały uznane przez IP za kwalifikowalne⁶⁵.

(akta kontroli: str. 273 - 433)

6. W okresie objętym kontrolą, CPPC w wyniku weryfikacji WoP nie stwierdziła nieprawidłowo poniesionych wydatków, nie wystąpiły również sytuacje niewykorzystania środków lub ich zwrotu.

W okresie od 28 kwietnia do 23 maja 2025 r., UAE na zlecenie CPPC przeprowadził doraźną kontrolę nr FERC.01.01-IP.01-0007/23-001 na miejscu realizacji Projektu. Przedmiotem kontroli była weryfikacja sposobu objęcia zasięgiem 96 PA oraz nadmiarowości okablowania i kanalizacji dla 56 elementów infrastruktury. W trakcie kontroli wykonano również 24 pomiary jakościowe, dokumentujące postęp realizacji prac.

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, polegającą na zlokalizowaniu PWR poza obszarem realizacji Projektu, UAE wydało zalecenie pokontrolne nr 1.2.1 „Wybudować PWR zgodnie z pkt 1.4 ppkt 1 Wymagań”⁶⁶ oraz wyznaczyło termin jego realizacji na 60 dni. Beneficjent, zgodnie z wyznaczonym terminem, w dniu 11 lipca 2025 r. poinformował CPPC o wykonaniu zaleceń pokontrolnych i, na potwierdzenie, przedłożył dokumentację fotograficzną nowo wybudowanego PWR w Przemyślu. Zespół Kontrolujący, po analizie przekazanych informacji, uznał jednak, że zalecenie nie zostało wdrożone, i wyznaczył nowy termin jego realizacji na 14 sierpnia 2025 r.

⁵⁸ Dwa zaliczkowe, jeden sprawozdawczy i trzy rozliczające zaliczkę-sprawozdawcze.

⁵⁹ Po wniesieniu przez Beneficjenta zabezpieczenia prawidłowej realizacji Umowy w formie weksla in blanco wraz z wypełnioną deklaracją wystawcy weksla in blanco stosownie do § 14 ust. 3 i 4 Umowy.

⁶⁰ 1 437 649,53 zł w ramach WoP nr FERC.01.01-IP.01-0007/23-001 i 1 711 094,72 zł w ramach WoP nr FERC.01.01-IP.01-0007/23-004.

⁶¹ 1 018 893,09 zł w ramach WoP nr FERC.01.01-IP.01-0007/23-003, 242 273,03 zł w ramach WoP nr FERC.01.01-IP.01-0007/23-005 i 182 965,55 zł w ramach WoP nr FERC.01.01-IP.01-0007/23-006.

⁶² 8 % PA rozliczonych w WoP tj. czterdzieści PA w ramach zadania nr 1 i jeden PA w ramach zadania nr 2.

⁶³ Z ang. Shapefile - format danych przestrzennych obrazujący dokładny przebieg wybudowanej infrastruktury z oznaczeniem linii, punktów adresowych oraz węzłów dostępowych.

⁶⁴ WoP rozliczające zaliczkę-sprawozdawcze nr FERC.01.01-IP.01-0007/23-003, nr FERC.01.01-IP.01-0007/23-005 i nr FERC.01.01-IP.01-007/23-006.

⁶⁵ Zgodnie z § 1 pkt. 25 Umowy, oznacza to koszty i poniesione wydatki, uznane za kwalifikowalne i spełniające kryteria określone w Umowie oraz w Wytycznych kwalifikowalności, zamieszczonych na Portalu Funduszy Europejskich.

⁶⁶ Informacja pokontrolna FERC.01.01-IP.01-0007/23-001-INF podpisana przez Beneficjenta w dniu 27 maja 2025 r.

Beneficjent nie dochował tego terminu. W dniu 31 października 2025 r. Spółka przekazała CPPC informacje oraz oświadczenia dotyczące budowy wskazanego PWR, informując jednocześnie, że urządzenia aktywne w PWR zostaną zainstalowane po akceptacji Oferty hurtowej przez UKE.

CPPC 3 grudnia 2025 r. powiadomiło Spółkę o uznaniu przez Zespół Kontrolujący zaleceń pokontrolnych za wdrożone.

(akta kontroli: str. 434 - 481)

7. Projekt jest w trakcie realizacji. Na dzień 26 września 2025 r.⁶⁷ IP potwierdziła osiągnięcie wskaźników produktu wykazanych w WoP, których wartości wyniosły odpowiednio:

1. Dodatkowe lokale mieszkalne dysponujące szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości - 544 - stopień realizacji - 26,9 %;
2. Dodatkowe przedsiębiorstwa dysponujące szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości - 37 - stopień realizacji - 15,6 %;
3. Dodatkowe punkty adresowe dysponujące szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości - 471 - stopień realizacji - 24,8 %;
4. Liczba węzłów dostępowych - 3 - stopień realizacji - 33,3 %.

Z uwagi na fakt, że wybudowana dotychczas sieć szerokopasmowa nie została udostępniona, nie osiągnięto żadnego z zakładanych wskaźników rezultatu (vide punkt 1.1. wystąpienia).

Beneficjent posiada kompletną dokumentację potwierdzającą realizację prac, w tym protokoły odbioru prac, dokumentację powykonawczą, projekty wybudowanej sieci w postaci wektorowej SHP, dokumentację dotyczącą środków trwałych (w budowie), wyniki przeprowadzonych pomiarów jakościowych, dokumentację odbiorową od właścicieli podbudowy słupowej oraz inne równoważne dokumenty, w tym oświadczenia projektanta o zgłoszeniu do zasobów potwierdzających zakres zrealizowanych prac.

Zgromadzone materiały potwierdzają zakres oraz zgodność wykonanych robót z wymaganiami Umowy. Niemniej jednak, w toku przeprowadzonych oględzin stwierdzono niezgodność pomiędzy dokumentacją powykonawczą dotyczącą PA zlokalizowanego w Przemyśle przy ul. I. Paderewskiego 18A a stanem faktycznym. Dalszy opis zawarto w sekcji dotyczącej stwierdzonych nieprawidłowości.

(akta kontroli: str. 388 - 433, 489 - 522, 591 - 769)

8. W latach 2024 - 2025 Spółka terminowo⁶⁸ przekazała Prezesowi UKE za pomocą systemu PIT informacje o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej, o posiadanych publicznych sieciach telekomunikacyjnych, przebiegu światłowodowych linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz posiadanych w postaci elektronicznej informacji o przebiegu innych niż światłowodowe linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu według stanu na 30 czerwca 2024 r. i 30 czerwca 2025 r., oraz informacje o budynkach

⁶⁷ Data zakończenia okresu rozliczeniowego wskazana w ostatnim sprawozdawczym WoP zatwierdzonym przez IP (nr FERC.01.01-IP.01-007/23-006).

⁶⁸ Zgodnie ze stanem na: 30 czerwca 2024 r. - w dniu 29 lipca 2024 r., 31 grudnia 2024 r. - w dniu 26 marca 2025 r., 30 czerwca 2025 r. - w dniu 15 września 2025 r.

umożliwiających kolokację, świadczonych usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu, usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych oraz świadczonych usługach telefonicznych według stanu na 31 grudnia 2024 r., zgodnie z art. 29 ust. 2 ww. ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

(akta kontroli: str. 523 - 532)

9. W latach 2024 - 2025⁶⁹ Spółka terminowo⁷⁰ przekazywała Ministrowi Cyfryzacji za pomocą systemu SIDUSIS informacje o podmiocie dostarczającym usługę, rodzaju usługi i jej maksymalnej przepustowości, medium transmisyjnym infrastruktury telekomunikacyjnej, danych kontaktowych przedstawiciela podmiotu umożliwiających zamówienie usługi oraz adresie strony internetowej zawierającej ofertę z cennikiem, wymagane zgodnie z art. 29k ust. 1 ww. ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, dokonując aktualizacji danych bądź potwierdzenia ich aktualności.

Informacje dotyczące PA, w których w przyszłości mają być świadczone usługi szerokopasmowego Internetu w ramach inwestycji finansowanych ze środków publicznych, zostały wprowadzone do systemu SIDUSIS poprzez automatyczną wymianę danych między bazami, zgodnie z art. 29k ust. 3 powołanej ustawy. Beneficjent, wypełniając swoje obowiązki raportowe wynikające z § 5 ust. 1 pkt 8 Umowy, wprowadzał dane dotyczące tych PA do Systemu Informatycznego ds. Monitorowania, Badania i Analiz⁷¹.

Na obecnym etapie realizacji Projektu wykonane PA nie spełniają wymagań art. 29j pkt 2 wskazanej ustawy, co oznacza, że nie jest jeszcze możliwe świadczenie w ich ramach usług szerokopasmowego Internetu. Wynika to z faktu, że trwa postępowanie Prezesa UKE dotyczące oceny projektu Oferty hurtowej⁷².

(akta kontroli: str. 533 - 543)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W ramach realizacji projektu Spółka wykonała infrastrukturę w PA zlokalizowanym w Przemysłu przy ul. I. Paderewskiego 18A, który w obszarze konkursowym został określony jako obejmujący jeden lokal mieszkalny. Przeprowadzone oględziny wykazały, że budynek w tym PA nie istnieje, co stanowiło barierę inwestycyjną zgodnie z zał. nr 7 do Umowy, ust. 1 pkt 3, i uzasadniało wyłączenie wskazanego PA z zakresu realizowanego Projektu. W dokumentacji powykonawczej wykazano wykonanie przyłącza do budynku, co w sytuacji jego braku, nie odpowiadało stanowi faktycznemu.

⁶⁹ Do 3 października 2025 r.

⁷⁰ Spółka jest podmiotem, który umożliwia świadczenie za pomocą stacjonarnych lub publicznych ruchomych sieci telekomunikacyjnych usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do Internetu w nie mniej niż 50 000 punktach adresowych. W związku z tym, jest zobowiązana do przekazywania danych w każdy piątek, a w przypadku dni ustawowo wolnych od pracy w drugi kolejny dzień roboczy.

⁷¹ Celem systemu jest zapewnienie obsługi procesów monitorowania projektów współfinansowanych z inwestycji C1.1.1 Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych plam realizowanej w ramach KPO oraz działania 1.1 Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego realizowanego w ramach FERC, dalej: SIMBA.

⁷² Szerzej zostało to przedstawione w pkt 1.2 Wystąpienia.

W wyniku rozliczenia infrastruktury wybudowanej pomimo braku lokalu mieszkalnego, ujętego w WoP nr FERC.01.01-IP.01-0007/23-005, na kwotę 10 629,15 zł, w tym 8 472,50 zł ze środków UE, Beneficjent nie dochował zasady gospodarności określonej w § 7 ust. 3 Umowy oraz wprowadził nieprawidłowe dane do wskaźników produktu projektu.

Stwierdzone naruszenia skutkują powstaniem nieprawidłowości w rozumieniu art. 2 pkt 31 rozporządzenia ogólnego, ponieważ wydatki poniesione na realizację PA nie pozostają w związku z celem projektu, a ich ujęcie w rozliczeniu prowadzi do nienależnego obciążenia budżetu UE.

Działanie takie jest także sprzeczne z zasadami określonymi w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych⁷³ - które stanowią, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

(akta kontroli: 576 – 590, 613 - 626)

Prezes Spółki wyjaśnił, powołując się na informacje zamieszczone na stronie internetowej IP⁷⁴, że zgodnie z wyjaśnieniami CPPC nie ma obowiązku zgłaszania takich PA. Lista PA była wyznaczona przez UKE i nie było możliwości jej modyfikacji, a nałożenie bariery inwestycyjnej nie jest obowiązkiem tylko możliwością, z wyjątkiem barier związanych z wyczernieniem. Ponadto wskazał, że w dokumentacji powykonawczej, projektant błędnie oznaczył ten fragment wybudowanej sieci jako „przyłącze”, zamiast jako kabel główny, który został doprowadzony do granicy działki, na której został pozostawiony zapas kabla.

(akta kontroli: 562 - 575)

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że zgodnie z § 5 ust. 4 Umowy Beneficjent miał obowiązek zgłosić wystąpienie bariery inwestycyjnej, którą w myśl wskazanego wyżej załącznika nr 7 były m.in. błędne dane dotyczące danego punktu adresowego, a w szczególności brak budynku we wskazanym punkcie adresowym. Powoływane w wyjaśnieniach informacje zamieszczone na stronie internetowej nie wyłączały tego obowiązku.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

1. Skorygowanie wydatków rozliczonych za wybudowanie infrastruktury Punktu Adresowego zlokalizowanego w Przemysłu przy ul. I. Paderewskiego 18A jako wydatków niekwalifikowalnych i zwrot nienależnie pobranej dotacji w kwocie 8 472,50 zł wraz z odsetkami.

⁷³ Tekst jednolity Dz.U. z 2025 r. poz. 1483.

⁷⁴ <https://www.gov.pl/web/cppc/bariery-inwestycyjne>

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Zgodnie z art. 98 ustawy o NIK, kto nie informuje bądź niezgodnie z prawdą informuje o wykonaniu wniosków pokontrolnych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Rzeszów, dnia 11 grudnia 2025 r.

Kontroler

Monika Stręczek

starszy inspektor k.p.

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Rzeszowie

p.o. Wicedyrektor

Witold Pałasz

/podpisano elektronicznie/